

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: T. C., narozený X,
trvale bytem X,
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 21.7.2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 1.6.2022 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3

s.ř.s.). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 1.6.2022.

2. **Včasnou žalobou ze dne 21.7.2022** se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 1.6.2022 č.j. X. V žalobě mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle něho jeho zdravotní stav, který stručně popsal, posudková lékařka nesprávně vyhodnotila, přiznala mu nižší míru poklesu pracovní schopnosti, než která u něho fakticky je, neboť pokles míry jeho pracovní schopnosti je rozhodně vyšší než 40%, a to minimálně od března 2018. Závěrem požadoval, aby napadené rozhodnutí bylo soudem zrušeno, žalovaný byl zavázán právním názorem, že žalobci náleží invalidní důchod příslušného stupně, a dlužný důchod od data jeho přiznání mu byl doplacen. (*K žalobě připojil následně k výzvě soudu i kopii napadeného rozhodnutí.*)
3. Součástí žaloby učinil žalobce i žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení, o níž bylo rozhodnuto usnesením zdejšího soudu č.j. 16 Ad 24/2022-7 ze dne 16.8.2022 tak, že žádost o osvobození od soudních poplatků se zamítá (výrok I.) a návrh na ustanovení zástupce se zamítá (výrok II.).
4. **Napadeným rozhodnutím ze dne 1.6.2022 č.j. X** žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 10.2.2022, jímž byl **žalobci** přiznán od 5.11.2020 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 1.106,-Kč měsíčně dle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), a s přihlédnutím k článkům 6, 46 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (dále jen **Nařízení**). V odůvodnění rozhodnutí ze dne 1.6.2022 bylo uvedeno, že novým posudkem lékařky ČSSZ o invaliditě ze dne 2.5.2022 bylo potvrzeno, že žalobce je invalidní pro invaliditu prvního stupně od 5.11.2020 (*shoda s posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) Domažlice ze dne 7.1.2021*), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna, přičemž jeho rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-40%, žalobci byla stanovena míra poklesu uprostřed stanoveného rozmezí, tj. ve výši 35%. Rovněž byly uvedeny všechny rozhodné skutečnosti i výpočet výše invalidního důchodu přiznaného žalovanou při zohlednění dob pojištění získaných žalobcem v německém, českém a slovenském důchodovém systému.
5. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Domažlice vedeného ohledně žalobce** a v něm založeného **záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 7.1.2022** a **záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 2.5.2022** soud zjistil, že žalobce byl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pro invaliditu prvního stupně od 5.11.2020, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35%, která ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nebyla změněna.
6. **Žalovaná dne 16.9.2022** ve svém obsáhlém vyjádření k žalobě uvedla mimo jiné, že s ohledem na námitky žalobce a skutečnost, že se jedná o posouzení zdravotního stavu

vyžadující odborné lékařské posouzení, navrhuje důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.; dále sdělila, že i nadále trvá na svém rozhodnutí ze dne 1.6.2022 a navrhuje soudu zamítnutí žaloby. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 1.6.2022 bylo žalobci doručeno dne 7.6.2022.

7. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. K žádosti soudu **PK MPSV-pracoviště v Plzni** po jednání konaném **dne 14.12.2022 vypracovala posudek** za účasti odborného lékaře z oboru neurologie (žalobce nebyl přítomen), v jehož závěru uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%; datum vzniku 5.11.2020 (doba platnosti: trvale). Komise určila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bolestivý páteřní syndrom dominantně bederního úseku s cervikálním spolupodílem degenerativní etiologie, se zobrazovacími vyš. bez verifikace významnější stenotizace páteřního kanálu, herniace a míšní iritace. V souladu s doloženými lékařskými nálezy a na základě vyjádření neurologa přítomného v komisi hodnotila komise dané postižení funkčně jako maximálně středně těžké bez doprovodné radikulopatie, bez poruch cití, se středně těžkou až intermitentně těžší statodynamickou poruchou. Procentuální ztrátu pracovní schopnosti hodnotila PK MPSV ve shodě s OSSZ i ČSSZ dle kapitoly XIII, odd. E, pol. 1c) přílohy vyhlášky (míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-40%) při zohlednění souběžného sy SI skloubení, artrozy levého ramene, levostranné coxartrozy 1. st. a s přihlédnutím k profesi žalobce určila ztrátu pracovní schopnosti ve středu uvedené pásmové limitace, tedy 35% (*samostatný vertebrogenní syndrom s převládající algickou, nikoliv funkční symptomatologií je hodnotitelný pouze v dolní hranici uvedeného procentního rozpětí*). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Dále komise uvedla, že nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky, písmene d), neboť se nejedná o postižení s trvalými projevy kořenového dráždění, s těžkým poškozením nervů, se závažnými parézami, svalovými atrofiemi, poruchami hybnosti končetin, závažnými poruchami funkce svěřačů. Dle komise žalobce není schopen výkonu těžké fyzické práce, práce spojené s manipulací těžkými břemeny, ve vynucených neměnných polohách a nepříznivých klimatických podmínkách (vlhko, chlad, průvan), je schopen odpovídajícího pracovního zařazení respektujícího uvedená omezení, s možností střídání poloh sed-stoj. V závěru komise k námitkám žalobce uvedla, že v souhrnu doložené lékařské dokumentace neshledala postižení takové tíže, které by v souladu s odpovídající legislativou způsobovalo ztrátu pracovní schopnosti ve výši 50% a výše. Rozhodující postižení z funkčního hlediska hraničně odpovídá invaliditě I. stupně a dominující subjektivní obtíže významného algického charakteru nemají odpovídající objektivní korelát v doložených odborných nálezech. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.*)
8. **Dne 26.1.2023 u ústního jednání** zdejšího soudu žalobce setrval na podané žalobě, dále

popsal své zdravotní problémy za posledních 10 let, ocenil péči ortopeda MUDr. K. v Domažlicích a sdělil i problémy se sháněním zaměstnání, což se mu v podstatě nepovedlo kvůli jeho zdravotnímu stavu i věku, a závěrem uvedl, že se cítí na invaliditu druhého či třetího stupně, není simulant a nepracovat je pro něho strašné, proto trval na žalobě. Zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku PK MPSV, neboť se panu žalobci nepodařilo prokázat, že by byl invalidní ve vyšším stupni a pokud se domnívá, že by měl být invalidní ve vyšším stupni, lze podat novou žádost o změnu výše invalidního důchodu, kde se doporučuje uvést, že žádá o zpětné posouzení zdravotního stavu k nějakému určitému datu, neboť v září 2023 dosáhne 65 let věku a již nebude možné ten invalidní důchod přiznat; nad rámec bylo uvedeno, že jsou v současné době žalobcem podány dvě žádosti o starobní důchod, a to jak z České republiky, tak ze Slovenské republiky.

9. S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v **§ 39 odst. 1 - 3 zákona** následující:
- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
 - (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
10. Pro úplnost krajský soud dodává, že dle **§ 3 odst. 1** citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení v této věci nebyly shledány, jak uvedeno shora.
11. Dále soud podotýká, že od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.
12. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
13. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání vyššího stupně invalidity a tedy i invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobce o tom, že by mu měla být přiznána invalidita druhého či třetího stupně pro jím popsané zdravotní potíže, však nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, není-li podložen objektivně

zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledků lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobci, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou následně posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož pouze ti jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců. Stejně tak jsou uvedení oprávněni posoudit na základě předložené zdravotnické dokumentace, které zdravotní postižení je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bez ohledu na jeho subjektivní názor.

14. Také neznamená, že je nesprávné rozhodnutí žalované, pokud není v souladu s požadavkem žalobce, neboť rozhodující je výsledek posouzení zdravotního stavu ve vztahu k invaliditě posudkovými lékaři a komisí v souladu s platnou právní úpravou. Rovněž je nezbytné připomenout, že pro soud je v tomto řízení rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 1.6.2022, a ke zhoršení zdravotního stavu po tomto datu nelze přihlídnout. Případné změny a zhoršení zdravotního stavu žalobce mohou být zhodnoceny pouze v novém řízení na základě nové žádosti, kterou je třeba podat u příslušné OSSZ.
15. Přiznání vyššího stupně invalidity totiž není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání či na subjektivní hodnocení zdravotního stavu žalobcem. Soud také připomíná, že posudkoví lékaři OSSZ a ČSSZ i komise jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o invalidní důchod. Rozhodující však je aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný jeho odbornými ošetřujícími lékaři a z něho vyplývající funkční postižení, které je pak posuzováno dle platné právní úpravy, tj. dle shora citované vyhlášky a její přílohy. Je-li pojištěnec uznán invalidním, pro výplatu invalidního důchodu musí splňovat i další podmínku a to potřebnou dobu pojištění, jak uvedeno shora a tímto způsobem bylo postupováno i v případě žalobce, u kterého se však jedná o tzv. dílčí invalidní důchod pouze za dobu pojištění získanou v ČR, jelikož žalobce získal dobu pojištění také ještě v důchodovém systému Slovenské republiky i Spolkové republiky Německo.
16. Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 1.6.2022 není důvodná z níže uvedených důvodů.
17. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 14.12.2022 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobce, neboť komise pro jeho posouzení měla k dispozici odborné lékařské nálezy z doby před vydáním napadeného rozhodnutí (např. z vyšetření ortopedického, interního i z Centra pro léčbu bolesti). Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jeho onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, je stanoveno i omezení, které však žalobce nevyklučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval dne 7.1.2021 podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 10.2.2022, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobce dne 2.5.2022 v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili zdravotní stav a stanovili míru poklesu pracovní schopnosti, jak uvedeno shora.

Přiznaná 35% míra poklesu pracovní schopnosti však nedosahuje minimálně potřebných 50% této ztráty pro invaliditu druhého stupně, natož minimálně 70% pro invaliditu třetího stupně, tudíž žalobce byl uznán invalidní pro invaliditu prvního stupně od 5.11.2020. Posudek PK MPSV ze dne 14.12.2022 soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie a po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobce i z jím zaslaných lékařských zpráv a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

18. Žalobce v této projednávané věci však neprokázal, že je invalidní pro invaliditu druhého či dokonce třetího stupně, neboť i dle stěžejního důkazu, jímž je v tomto řízení výše uvedený posudek PK MPSV, je invalidní toliko pro invaliditu prvního stupně, jelikož míra poklesu pracovní schopnosti činí pouze 35%. Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 1.6.2022 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobce neprokázal, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity minimálně druhého stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jeho námitkami proti rozhodnutí ze dne 10.2.2022.
19. Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřijatelnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Plzeň 26. ledna 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně